

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Barendrecht; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, Meerkkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.

Abonnementsprijs f 6,— per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Gevouwen handen en een slapende Petrus

Petrus dan werd in de gevangenis bewaard; maar van de gemeente werd een gedurig gebed tot God voor hem gedaan. Toen hem nu Herodes zou voorbrengen sliep Petrus diezelfde nacht tussen twee krijgsknechten.

Hand. 12 : 5, 6a.

Donkere dagen kwamen er voor de jonge christengemeente te Jeruzalem. Een vervolging brak uit. Deze ging uit van koning Herodes. Het eerste slachtoffer was Jakobus, de broer van Johannes. Hij werd gevangen genomen en gedood. Dit was een hele slag voor de christengemeente. Dit raakte Herodes niet. Integendeel! Daar hij bemerkte, dat zijn optreden de Joden welgevallig was, spoorde hem dit aan om in dezelfde lijn door te gaan. Nu richtte hij zich tegen Petrus, de meest op de voorgrond tredende apostel.

In tegenstelling met Jakobus wordt Petrus niet terstond gedood. Als Petrus, het kopstuk van de gemeente, wordt omgebracht, moet dat volle belangstelling hebben. Daardoor zal hij nog meer de gunst van het volk kunnen winnen. Na de dagen der ongezuurde broden zal de executie publiekelijk plaatsvinden. Tot die tijd zal Petrus zwaar bewaakt worden. Regelmatig bevinden zich twee man voor de cel en twee in de cel. Aan de laatsten werd Petrus door boeien bevestigd. Zelfs in de nacht ligt hij tussen hen. In totaal waren er zelfs vier wachtposten. Ontsnapping is uitgesloten. Petrus bevrijden is ook onmogelijk. Petrus is ten dode opgeschreven.

De christelijke gemeente komt terstond bijeen wanneer de eerste alarmerende berichten over de gevangennamen van Petrus binnenkomen. Ze zijn ontzettend geschrokken: Petrus in dezelfde handen als die, waarin Jakobus was terechtgekomen. Die handen zouden niet sparen. Daar was men van overtuigd. Het waren immers wrede handen. Tegenover die wrede handen zien we nu gevouwen handen. De gemeente kwam bijeen in het huis van Maria, de moeder van Johannes Markus. En dat om te bidden.

Hierin schittert de gemeenschap der heiligen. Die gemeenschap is vrucht van Gods genade. De zonde maakt scheiding, maar genade verbindt. Allereerst aan de Heere, en in de Heere aan elkaar. De beoefening van die gemeenschap is heilige roeping. Hartelijk meeleven, meelijden is geboden. Nalatigheid is zonde. Zonde tegenover de Heere en tegenover elkaar. In onze tijd wordt die zonde altijd niet gezien, immers het staat er met de beleving van de gemeenschap der heiligen nu niet zo best bij. Zij valt niet zo op. Wanneer die beleving gemist wordt, leeft men niet dicht bij

de Heere. Wie dicht bij de Heere leeft, leeft ook dicht bij allen, die uit God geboren zijn. Men wil voldoen aan de Goddelijke eis: elkaar dienen in de liefde. Elkaar dienen in het gebed. In het voorbidden.

Dit nu was werkelijkheid in Jeruzalem. Men kon Petrus niet helpen, maar wel voor hem bidden. In het gebed richt men zich dan tot God voor hem. Tot de alwetende en almachtige God. We zien hierin ook de openbaring van het geloof. Het geloof brengt de noden bij God, ook dan wanneer menselijk gezien geen uitkomst mogelijk is. Ja, juist dan neemt het de toevlucht tot God. Het geloof weet niet alleen van de dingen, die men ziet, maar het weet ook van de onzienlijke God, van Hem bij Wie mogelijk is wat voor de mensen onmogelijk is. Het weet van Hem, bij Wie uitkomst is als geen weg meer open schijnt.

Petrus is onbereikbaar voor de gemeente, maar de gemeente weet: waar zij niet kan komen, daar komt de Heere. Voor de Heere zijn er geen onmogelijkheden. Hij kan alles. Wat Zijn liefde wil bewerken, ontzegt Hem Zijn vermogen niet. De gemeente kent de God der liefde en doet in het gebed een beroep op Zijn liefde, Zijn almacht. En dat voortdurend. Onafgebroken werd er gebeden. Het geloof dwingt niet, maar het dringt, want het weet, dat God in de weg des gebeds „overwonnen” wil worden. De gebeden van de oudtestamentische gelovigen zijn daar het bewijs van. In de weg van het gebed laat de Heere Zich niet onbetuigd. Wie Hem aanroept in de nood, vindt Zijn gunst oneindig groot. De biddende gemeente wordt echter zwaar beproefd. De poort van de gevangenis blijft gesloten. Tot de laatste nacht heeft God hen laten wachten. In die laatste nacht wordt het gebed niet gestaakt. Men geeft het bidden niet op. Vele malen blijkt dit wanneer de uitkomst uitblijft. Zo menigmaal wordt de uitdrukking gehoord: bidden helpt niet. Dit is een belediging aan het adres van de Heere. Wanneer echter de nood nood is, kunnen we het bidden niet nalaten. We lopen Hem dan aan als een waterstroom. Is een bepaalde zaak een opgebonden zaak, dan kunnen we niet nalaten voortdurend hart en oog op te heffen naar omhoog. Beleden wordt, dat we de verhooring onwaardig zijn, maar tevens wordt gesmeekt: „Heere, doe het om Uws groten Naams wil.

VAN DE ADMINISTRATIE

De belangstelling voor ons blad, waarvan wij melding maakten in het vorige no., is in de laatste twee weken nog toegenomen. Een 15-tal nieuwe abonnees kon worden genoteerd uit verschillende plaatsen, die zich rechtstreeks of door middel van onze abonnees abonneerden op ons blad. Dat dit ons bemoedigt in ons werk zult u kunnen begrijpen. De beginselen naar het Woord des Heeren meer te verbreiden in onze tijd, die zich hierin kenmerkt, dat men de eenvoudigheid van het Woord van God loslaat, is toch het enige doel van de uitgave van ons blad Bewaar het Pand. De Heere mocht ons blad ook bij voortduur daarvoor willen gebruiken en de band onderling van allen, die deze beginselen lief zijn, willen versterken. Ook dat laatste is zo belangrijk als men gevoelt ook in de kerkelijke strijd, dat men verdacht wordt aangezien als men om des Heeren wil niet mee kan met alles wat geleerd wordt. Op aanvraag hebben wij ook vele proefnummers verzonden, waarvan we belangstellend naar de resultaten uitzien. De vakantietijd zijn we ingegaan, wellicht een schone gelegenheid om over ons blad eens te spreken met hen, die wij ontmoeten. Waarom wij dit alles schrijven? Om al onze abonnees op te wekken ook in eigen omgeving voor ons blad te werken. Er kan nog veel meer bereikt worden. Wie helpt daaraan mede? Tenslotte vermelden wij met veel dank extra te hebben ontvangen f 123,75. Wie verblijdt ons een volgende maal? Ons gironummer is 704350, t.n.v. Administratie Bewaar het Pand, v. Eeghenstraat 14, Alphen a/d Rijn. v.d.L.

N.B. We willen aan wat onze administrateur schrijft nog iets toevoegen. Hij heeft meermalen aangedrongen op spoedige betaling van het abonnementsgeld. Het is voor ons van belang, dat de gelden tijdig binnenkomen. Wij van onze kant moeten ook aan onze verplichtingen voldoen. Velen betaalden al voor de vierde jaargang, maar er zijn ook vele abonnees, die dat nog niet hebben gedaan. Voor hen geldt dit onderschrift. Er was al een abonnee, die een ingezonden stuk in ons blad wilde laten opnemen om andere abonnees op te wekken spoedig tot betaling over te gaan. Is zo'n ingezonden stuk nodig? Als u dadelijk even gireert niet. Mag op uw medewerking worden gerekend? Bij voorbaat vriendelijk dank.

B.

Laat ons U grootmaken, door de uitkomst van Uw daden”. De verhooring blijft ook wel eens uit, opdat we al biddende geoefend worden in het geloof, dat God het gebed zal verhoren op Zijn tijd en op Zijn wijze.

In Jeruzalem doorstond men de beproeving, de handen bleven gevouwen. Hierin zien we de gunst, die de Heere verleent. Door Hem het gebed, maar ook het aanhouden in het gebed. Van de gemeente werd een gedurig gebed tot God voor hem gedaan.

En hoe is het nu met Petrus? Is hij wanhopig? Uit hij: het is een verloren zaak? We horen hem niets zeggen. Hij slaapt. Laten we deze situatie op ons laten inwerken, want zij zegt ons veel. Hij slaapt de slaap des rechtvaardigen. Petrus heeft niet voor het dreigend gevaar. Hij is geen misdadiger. Hij staat in zijn recht tegenover de aardse rechter, ja ook tegenover de hemelse Rechter. Het is vlak tussen de Heere en hem. Petrus kan sterven, want Jezus heeft al zijn zonden in Zijn lichaam gedragen op het hout, het hout des kruises. Voor zijn zonden is betaald. Hij is met God verzoend door de dood Zijns Zoons. Er is geen onrust, maar de heilige rust. De rust in God. Zijn leven rust in de handen des Heeren. Neemt de Heere hem weg, hij zal ingaan in de vreugde zijns Heeren. Wordt hij opnieuw in het leven geplaatst, de Heere zal hem niet begeven. Hij zal altijd met hem zijn. Dit heeft Hij ook beloofd: Ziet, Ik ben met u al de dagen”. Dus elke dag van het leven. Petrus kon gaan slapen in de wetenschap, dat

de Heere Zijn woord ook voor hem waar zou maken: „Ziet, de Bewaarder Israëls zal niet sluimeren noch slapen. De Heere is uw Bewaarder. De Heere is uw Schaduw aan uw rechterhand”.

In de slapende Petrus zien we Wie de Heere voor Zijn volk is. Voor Zijn volk in de banden. In nood. Bij het slaan in de banden moge blijken de triomf van de satan, maar geslagen in de banden laat de Heere Zijn triomf zien. De zielerust verkwikt en sterkt het hart.

God is een Toevlucht en een Sterkte. Hij is krachtelijk bevonden een Hulp in benauwdheden. Onder Zijn toelating kan de duivel veel doen, maar de Heere is in elke weg een Zon en Schild. Hij geeft genade en eer. Het geloof mag beproefd worden, maar het zal als het goud schitteren. Het komt en gaat goed met een kind van God in elke weg en onder alle omstandigheden. Dit wordt altijd niet gezien, noch geloofd, maar het wordt waar, anders zou God geen God zijn. De God van Zijn volk. God blijft getrouw. De Koning der kerk blijft getrouw. De satan begeert te ziften als de tarwe, maar Hij bidt, dat het geloof niet zal ophouden. Ja, Hij wijkt naar Zijn Godheid, Majesteit, Geest en genade nimmer van Zijn volk. De slapende Petrus is er het bewijs van.

Gevouwen handen en een slapende Petrus. Die smekende handen worden straks dankende handen. Want God laat geen bidder staan. Men mag zich verblijden in de uitkomst van Zijn daden. Men gaat zingen: Hij doet wonderen. Hij alleen! Wie gered wordt zoekt de gemeente en begeert met d'oprechten onderling, vereend, in hun vergadering en raad, Hem plechtig eer te bewijzen.

De omstandigheden of zaken, waarvoor men bidt, mogen anders zijn, maar wie de gemeenschap der heiligen beoefent, is een gekende des Heeren. Wie in de banden rust vindt in God belijdt:

Ik lag en sliep gerust,
Van 's Heeren trouw bewust,
Tot ik verfrist ontwaakte;
Want God was aan mijn zij;
Hij ondersteunde mij
In 't leed, dat mij genaakte.
Ik zal, vol heldenmoed,
Daar mij Zijn hand behoedt,
Tienduizenden niet vrezen;
Schoon ik, van alle kant,
Geweldig aangerand
En fel geprangd moog' wezen.

M. C. Tanis

De Christinnereis is voor jong en oud

12

„Maar door al die tekortkomingen heen is de Heere de Getrouwe gebleven in het zorgen voor Zijn pelgrimsreizigers”, merkte Barmhartigheid op. Zijn trouw is groot, wonderlijk groot, daar onze ontrouw er door verslonden wordt, om haar met des te meer smart te bewenen voor Zijn aangezicht. Door zich te verdiepen met die innige droefheid over onze ontrouw in Gods onveranderlijke trouw, wordt het steeds meer een roemen in Zijn goedertierenheid en barmhartigheid.

Toen deze vrouwen in het spreken daaruit tot verheerlijking van de Heere en tot onderwijzing van de kinderen de weg vervolgden, kwamen zij in de nabijheid van een huis, dat aan de weg was gebouwd ten dienste en tot verkwikking van de pelgrims. Een huis, dat aller aandacht trok en bleek te zijn het huis van Uitlegger, waarvan zij wel eens hadden gehoord.

Gekomen bij de deur van het huis hoorden zij van binnen uit een levendig gesprek. Het kwam haar voor als hoorden zij de naam van Christinne uitspreken, want u moet weten, dat het gerucht reeds vóór haar uitging, dat zij zich met haar kinderen op reis had begeven. En dat gaf te meer oorzaak tot blijdschap, omdat men gehoord had, dat zij de vrouw was van de Pelgrim, dezelfde die er vroeger niet van wilde horen de pelgrimstocht te aanvaarden. De vrouwen bleven dus staan en hoorden, dat de goede mensen daar binnen over haar spraken, weinig vermoedende wie daar buiten voor de deur stonden. Eindelijk klopte Christinne, evenals vroeger de Pelgrim, aan de poort. Weldra verscheen er dan ook een jong meisje, genaamd Onschuld, die de deur opende en naar buiten keek, en zie, daar stonden twee vrouwen.

Als vanzelf vroeg het meisje: „Wie wenst gij hier te spreken?” Maar dat was niet in de eerste plaats het doel van het kloppen aan de poort, het ging om een nachtelijk verblijf in dit zo vermaarde huis voor pelgrims.

„Wij menen”, zo sprak Christinne, „dat hier een onderkomen wordt verleend aan pelgrims en daar wij ons op de pelgrimsreis bevinden, verzoeken wij vriendelijk hier te worden ontvangen; want, gelijk als gij ziet, begint het reeds donker te worden, en kunnen wij met het oog op de invallende nacht moeilijk verder reizen”.

Op de vraag van het meisje: „Mag ik dan uw naam weten, dan kan ik uw verzoek aan mijn heer overbrengen?” werd door de weduwe van de Pelgrim geantwoord: „Mijn naam is Christinne, de vrouw van de pelgrim, die enige jaren geleden deze kant uit kwam, en dit zijn

onze vier kinderen. Dit meisje is een vriendin van mij en is, evenals ik, op de pelgrimsreis”. Op het horen van deze woorden liep Onschuld naar binnen en zeide tot degenen, die zich daar bevonden: „Raadt eens wie hier voor de deur staat! Daar is Christinne met haar kinderen en haar vriendin, allen verlangende hier te worden binnengelaten”.

Toen sprongen zij op van blijdschap en gingen het hun meester vertellen. En terstond kwam hij naar buiten, en haar ziende zeide hij: „Zijt gij die Christinne, welke de Pelgrim, die goede man, heeft moeten achterlaten toen hij de pelgrimsreis aanvaardde?”

„Ja”, zei Christinne, „ik ben de echtgenote, die zo hardvochtig was, dat ik mij aan zijn kommer en verdriet niet gelegen liet liggen en hem alleen liet trekken; en dit zijn onze vier kinderen. Maar nu ben ik óók gekomen, want ik ben overtuigd dat dit de enige goede weg is”.

„Dan wordt tot onze vreugde vervuld”, zeide Uitlegger, „hetgeen geschreven staat van de man, die tot zijn zoon zeide: „Werk heden in mijn wijngaard”. en hij zeide tot zijn vader: „Ik wil niet”; maar daarna heeft hij berouw gehad en is heengegaan”.

„Amen”, zei Christinne. „God geve, dat dit woord aan mij bevestigd worde en ik eindelijk door Hem moge worden bevonden zonder vlek en zonder rimpel”.

Van hart tot hart werd hier bij de poort van dit vorstelijk huis gesproken. Hier ging het om herkennen van elkander in de Heere, tot onderhouding van de gemeenschap der heiligen.

„Maar waarom blijft gij zo buiten staan? Kom binnen”, zei Uitlegger, „gij dochter Abrahams. Wij spraken juist over u, want wij hadden reeds vernomen, dat gij een pelgrim geworden waart. Komt kinderen, komt binnen, en gij ook, jonge dochter!” En op deze vriendelijke uitnodiging traden zij allen het huis binnen. Hier werden zij uitgenodigd plaats te nemen en wat uit te rusten, hetgeen zij gaarne deden. En nu kwamen allen, die gewoon waren voor de pelgrims te zorgen, die daar hun intrek namen, binnen om hen te begroeten en welkom te heten. Zij lachten de vrouwen zo vriendelijk toe van blijdschap, dat Christinne nu ook het goede deel had gekozen. En zij zagen de knapen ook aan met de innigste belangstelling en ontvingen hen hartelijk. Maar niet minder genegenheid betoonden zij aan Barmhartigheid, zodat allen gevoelden, hoe welkom zij waren in het huis van de Meester”.

Zie, dat is nu de warmte van de liefde, waarmee deze geestelijke familie vervuld is, omdat

de liefde Gods in hun harten is uitgestort door de Heilige Geest.

Na enige tijd nodigde Uitlegger, daar het avondeten nog niet gereed was, de nieuwe bezoekers uit met hem de betekenisvolle kamers te beschouwen en daar toonde hij hun de dingen, die de Pelgrim vroeger ook had gezien. Hier zagen zij de man in de ijzeren kooi; de man, die zich zegevierend door de vijand heensloeg, en al die zinnebeelden waarvan de verklaring voor de Pelgrim zo nuttig was.

Door de man in de ijzeren kooi wordt het ons tot op de dag van heden betuigd, dat het ongelooft alle hoop op Gods genade ontnemt; zodat het bidden om de vervulling van Gods beloften tot vernieuwing en bekering er door verlamd wordt. Toen hem het geloof, dat het wel met hem stond voor de eeuwigheid, kwam te ontvallen, kwam hij steeds dieper weg te zinken in de redeneringen van het ongelooft. Terwijl de Schrift ons toch ontdekt aan onze droggronden om van de Heere het geloof te begeren dat Hem aankleeft en vreest. In het ware geloof gaat het niet om krediet voor zichzelf, maar voor de Heere, om door Hem gezaligd en zalig gesproken te worden.

Gans anders was het met de man, die de Heere niet langer kon missen, zodat hij in het komen tot Hem door alle tegenstand heen mocht dringen. En zo werd hij tot roem van Gods genade een medeburger der heiligen en huisgenoot Gods.

Op deze twee mannen wijst Uitlegger de pelgrims tot op deze dag, tot beproeving van ons innerlijk leven. Het is zo erg als men met zijn godsdienst klaar is, terwijl de Heere zegt: „Maar Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op de Naam des Heeren betrouwen”.

Nadat zij al deze dingen gezien en daarna enige tijd rust genomen hadden, bracht Uitlegger Christinne en haar gezelschap nog in een ander vertrek. Daar zagen zij een man, die slechts naar beneden kon zien. In zijn hand had hij een vuilnishark, en boven zijn hoofd stond iemand met een hemelse kroon, welke hij hem aanbod in ruil voor die vuilnishark. Maar de man keek niet op en deed niets anders dan de strootjes, de stokjes en het vuil van de grond bijeen en naar zich toe harken. Wat het natuurlijke leven betreft, is deze man in het werk dat hij kwam te verrichten te waarden. Hij vervulde zijn aardse roeping met nauwgezetheid. Maar vanwege zijn erfelijk gebrek kon hij alleen naar beneden zien, zijn nekspier was verlamd, zodat hij de kroon, die hem aangeboden werd, niet zag en zelfs niet kon zien. Ja, verlamd is de mens door de zonde in Adam, niet in staat hart en hoofd op te heffen tot de Heere. Het is een dodelijke kwaal, waarvan wij alleen door de Heere bevrijd kunnen worden.

Nijkerk

R. Kok

Het kiesrecht der gemeente

2.

Het lijkt mij niet ondienstig nog een artikel aan bovengenoemd onderwerp te wijden. Ik heb er in mijn vorig artikel op gewezen, dat ik de gedachte toegedaan ben, dat nu de vrouwen het recht van stemmen hebben gekregen (althans die wijze van verkiezing kan worden gevolgd, uiteraard naar het oordeel van de betreffende kerkeraad), er wel terdege sprake is van een medewerking in de regering der kerk. Ik ben het hartelijk eens met wat Prof. Hovius gezegd heeft in zijn rektorale rede „De positie van de vrouin Christus' kerk”, uitgesproken op 19 september 1950. De Synode heeft uitdrukkelijk uitgesproken, dat deelneming van de zusters aan de verkiezing van ambtsdragers niet is te beschouwen als een stap op de weg van het toelaten van de vrouw tot het bijzondere ambt (bedoeld is hier natuurlijk het ambt van dienaar des Woords, ouderling en diaken). Het is duidelijk waarom men deze klausule heeft ingevoegd. Er waren nogal wat mensen in de kerk, die doodsbenauwd waren (en nog

zijn) dat met het vrijgeven van het kiesrecht der vrouw het hek van de dam was en dat het wel niet erg lang zal duren, dat de vrouw ook toegelaten zal worden tot het bijzondere ambt.

Laten we nu niet zeggen, dat dit de zwartgallige figuren waren; mensen, die altijd tegen sputteren; mensen, die geen oog hebben voor de veranderde situatie, waarin we leven, mensen, die eigenlijk een paar honderd jaar te laat leven. We moeten hun argumenten en bezwaren serieus nemen, zoals we ook aan de andere kant de argumentatie van de voorstanders van het vrouwenkiesrecht serieus moeten nemen. Ik ben ervan overtuigd, dat de voorstellers ter Synode dit eerlijk en naar hun beste weten hebben gedaan. Maar wat ik niet goed kan begrijpen, of om het maar wat sterker te zeggen, is dit: heeft men dan niet „door”, dat al wil men het nu niet, men (of het volgende geslacht) straks wel de volgende stap zal moeten nemen? Heeft men dan geen oog voor de historie der kerk? Leert de geschiedenis ons dan niets? Hoe is het gegaan met de Hervormde Kerk, hoe met de Geref. Kerken? Nog niet al te lang geleden dacht men er in de Geref. Kerken niet aan de vrouw in het bijzondere ambt te hebben, terwijl er nu al ik weet niet hoeveel kerken zijn, die vrouwelijke ouderlingen en diakenen hebben. Er is eveneens al sprake van dienaren des Woords, zij het dan dat die een speciaal werk te doen krijgen. Denkt men nu echt in gemeede, dat men wat dit betreft het hek op de dam kan houden? Ik hoop, dat ik mij deerlijk vergis, maar ik ben bang, dat de kerken in Holland bezig zijn, zoals dat al zo vaak gebeurd is, achter de Geref. Kerken aan te gaan. Temeer ben ik daarvoor bevreesd, omdat we nu heus niet kunnen zeggen, dat er gesproken kan worden van een geestelijke hoogconjunctuur. Ik ben al een heel tijdje hier aan deze kant van de oceaan en mogelijk, dat men zal zeggen, dat dit mij tot voorzichtigheid moet stemmen als het gaat over het vellen van een oordeel. Men heeft gelijk. Ik geloof ook niet, dat ik onvoorzichtig te werk ga en dat ik schrijf op een wijze alsof ik met de hele gang van zaken goed op de hoogte zou zijn. Maar ik mag ook zeggen, dat ik door mijn vele contacten, die ik steeds onderhouden heb, tot op vandaag toe, door alles wat er van de pers komt nauwkeurig te volgen, door verschillende malen enige tijd in Holland door te brengen en te spreken met „jan en alleman”, door mijn ogen en oren wagenwijd open te hebben, — om het nu maar erg zwak uit te drukken — niet helemaal onwetend ben van wat er gaande is. Hoe zou het kunnen voor iemand, die zijn kerken met hart en ziel lief gehad en gediend heeft en nog zielsgraag het goede van die kerken hoort en ziet.

Ik overdrijf niet als ik zeg, dat ik de ontwikkeling der Chr. Geref. Kerken zoals die nu plaats vindt, al jarenlang heb zien aankomen. Je behoefde er geen profeet voor te zijn. Ik heb er zelf jarenlang midden in gestaan en de strijd mee gestreden. En gezien de ontwikkeling van heel het kerkelijk en geestelijk leven, ben ik bang, dat ondanks de uitspraak der Synode, het nu genomen besluit toch zal blijken de eerste stap geweest te zijn op de weg naar de vrouw in het ambt.

Ik kan wat nu gebeurd is niet los denken van heel de situatie in de kerken. Natuurlijk niet, dat kan nooit. Nimmer komt iets maar zo uit de heldere lucht vallen. Langzamerhand schuift er naar toe. Het is een proces, dat zich ontwikkelt.

Het zegt mij toch wel iets, dat nu in deze tijd van (en nu neem ik over wat Ds. J. H. Velema schreef in De Wekker van 11 april 1969) „veel vervlakking en verschraling, veel wereldsgezindheid en veel gericht zijn op de materiële belangen” men er toe komt de vrouwen het recht van stemmen toe te kennen. Onze vaders hebben er niet aan gedacht dit te doen. Nu zegge men niet, dat de zaak van het vrouwenkiesrecht al heel lang in de kerken leefde. Ik geloof er niets van. Ik meen, dat dit in tegenspraak is met de werkelijkheid. Ik ontken niet, dat deze zaak nu en dan eens naar voren gebracht werd, dat er ook wel eens over

geschreven is, maar het leefde niet in de kerken, althans niet in nog niet zo lang voorbijgegangene tijden. Ik zelf heb de kerken 20 jaar mogen dienen in het ambt in drie gemeenten, maar ik heb zelden of nooit over dat kiesrecht horen spreken. En als men het deed (b.v. op catechisatie), dan was het puur een kwestie van informatie. Men moge beweren, dat ik de zaak neerhaal in het emotionele vlak, maar het blijft toch maar waar, dat in de tijd waarin er heel wat meer waarachtig geestelijk leven was, meer nabijleven bij de Heere, meer zondebesef en meer kennis van Christus' borgenwerk, ook meer echt gefundeerd kerkelijk besef, de mensen geen behoefte hadden aan het kiesrecht der vrouw.

Hoe komt het, dat men in die tijd van veel meer diep geestelijk leven, van veel dichtere leven bij de Schrift, geen inzicht had in het feit, dat ook de vrouw het recht heeft te stemmen? Zijn wij nu inderdaad met ons inzicht in de Schrift zo ver gevorderd, dat we boven onze vaders uitgegroeid zijn? Komt in feite het genomen besluit niet hierop neer, dat we moeten zeggen: onze vaders hebben toch niet goed gedaan met de vrouwen het recht van stemmen te onthouden? Zij hadden minder licht dan wij nu? We mogen de Heere danken, dat we een stap gevorderd zijn op de goede weg? Ik betwijfel zulks wel heel sterk om het niet sterker te zeggen. Mijn ervaring vroeger in Holland en nu hier is een heel andere. En ik geloof, dat ik toch heus de enige niet ben, die dit ervaart.

(Wordt vervolgd)

T.

ATTENTIE

En allen die over Mij gesteld zijn

Wij leven in een onrustige wereld. Oorlogen, geruchten van oorlogen, opstanden, revoluties zijn aan de orde van de dag. Niet alleen in het buitenland, maar ook in ons eigen land laat de onrust zich gevoelen. Tekens weer worden wij gekonfronteerd met studenten-demonstraties, stakingen, rumoerige vergaderingen, schoolgebouwen worden „bezet”, ultimata worden aan directeuren en kuratoren verstrekt.... en zo wordt alles, en vooral de wereld van de jongeren, geïnfecteerd met het dodelijk vergif van de opstand tegen „allen, die over ons gesteld zijn”, met de venijnige bacil van de ontkenning en verwerping van het gezag door God in het leven gesteld. Hoe men het ook wendt of keert, maar dát is toch de diepe wortel, waaruit al de onrust, verwarring en verzet opkomt. Het is dan ook opmerkelijk, dat vooral het communisme, beziel met de geest van het anarchisme, een klinkende munt uit al die opstanden en verzetsorganisaties begeert te slaan.

God wordt miskend als de grote Gezagdrager! Zijn Woord wordt miskend. Zijn wet wordt miskend. Miskend wordt ook het gezag, dat God gelegd heeft op „allen, die over ons gesteld zijn” om in Zijn Naam te regeren.

Het is opmerkelijk, dat in het vijfde gebod, wanneer het gaat over het gezag, het eerste gesproken wordt over het eren van vader en moeder.

Vader en moeder worden met name genoemd, maar alle andere gezagsorganen worden hier niet uitgesloten. God heeft iets van Zijn gezag willen leggen op vader en moeder, en via het ouderlijk gezag zien wij de lijn naar het burgerlijk gezag, het overheidsgezag, het kerkelijk gezag. God vraagt eerbiediging van Zijn gezag voor „allen, die over ons gesteld zijn”.

Het gezin is de cel, waar alle andere verhoudingen uit groeien. Het gezin is wel genoemd een koninkrijk in miniatuur. Geen vorst heeft meer macht dan de ouders beschikken over hun kinderen. Niet alleen de voeding, maar ook de opvoeding is in hun handen gelegd. Niet alleen welke kleren de kinderen dragen, maar ook welke richting zij in het leven zullen moeten gaan. Het gezin is de bron, en alle andere verhoudingen van kerk, staat en maatschappij komen daaruit voort. Is de bron troebel dan zal de stroom

het ook zijn. Van het gezin uit regeert ook de moeder mee in de kerk, en in de wereld, het is daarom niet zonder betekenis, dat de Schrift van zoveel koningen vermeldt wie hun moeder was!

De opmerking is laatst gemaakt, dat de oorzaak van allerlei losbandigheid, provo-dwaasheid en uitleving van allerlei heidense zeden vooral in het gezin moet worden gezocht. Uitspraken van jongeren bevestigen dat vaak. Daar is in het gezin geen band, geen leiding, geen liefde, geen begrip. De kinderen moeten zelf hun weg maar door het leven zoeken, men laat de kinderen naar de moderne methode in alles vrij.... Het gevolg is dat de kinderen via bedorven lectuur, bioscoop en televisie in een gemeenschap opgroeien waar het „geen God en geen meester” al meer en meer zijn invloed laat gelden. Is het dan te verwonderen, dat er vandaag aan de dag dingen naar voren komen in de uitleving van allerlei losbandigheid en schandalige zeden, die de ouderen de haren te berge doen rijzen? Is het dan te verwonderen, wanneer het gezag in het ouderlijk huis niet meer aanwezig is, dat de miskenning van het gezag zich op allerlei terreinen van het leven laat gelden? Termen als „inspraak”, „medezeggenschap”, „mondigheid” liggen zelfs jongeren van 16 of 17 jaar reeds voor in de mond. Deze bacil werkt door, zelfs onder de kerkelijke jeugd.

Afgedacht van de „bezette” universiteiten, waar zelfs de toekomstige predikers moeten worden gevormd, denk ik ook aan de andere inrichtingen van hoger onderwijs, waar jongeren, nauwelijks de kinderschoenen ontwassen, de directeurskamer in bezit namen, en ook zij hun ultimatum stelden. Een teken aan de wand van ons eigen kerkelijk leven is toch zeker ook wel het pamflet, dat onze jongens en meisjes werd uitgereikt na de laatstgehouden bondsdag te Rotterdam. Wij lazen daarin o.a.: „Organiseer contactavonden met de kerkeraad en hou je niet stil bij zo'n gelegenheid”. „Misschien is het te overwegen doopleden vanaf 21 jaar stemrecht te geven”. „Roep een eigen blad in het leven, waarin je je eigen taal kunt gebruiken om je kritiek te spuien”.

„Probeer eens massaal als jeugd een visite te organiseren bij je predikant, b.v. vlak na kerk-tijd”.

Dat woord „massaal” spreekt hier boekdelen. Hier komt de „massa-psychologie” om de hoek gluren, waarbij de enkeling zich bloot geeft in zijn zwakheid en onbenulligheid. Men is geen persoonlijkheid, maar wil zijn persoonlijkheid(?) dan toch laten gelden in de massa. Onderzoek van de studenten-demonstraties heeft dan ook bewezen, dat 70 pct. van de studenten zich afzijdig gehouden heeft van demonstratief vertoon en slechts een 30 pct. van allerlei soorten van langharigen zich hiervoor heeft gegeven. Zo leert de psychologie de mens kennen. Wij hebben dan ook vertrouwen in een groot deel van onze jongeren, dat dezen zich niet voor allerlei infiltraties van de geest van deze tijd zullen laten gelden. Het vijfde gebod blijve juist voor onze tijd zijn volle kracht behouden: „dat ik mijn vader en mijn moeder en „allen, die over mij gesteld zijn”, alle eer, liefde en trouw bewijze, en mij hun goede leer en straf met behoorlijke gehoorzaamheid onderwerpe”.

Of er dan niet gesproken mag worden door onze jeugd? Of er dan niet gesproken moet worden met onze jeugd? Zeer zeker! Mogelijk is dat veel te weinig gedaan. Laten wij als ouderen beginnen onze schuld in dit opzicht te erkennen. Maar dan moeten wij elkander leren vinden in de rechte weg. In erkenning en eerbiediging van het gezag, ook van het ambtelijk gezag. Wij mogen dan waarden als onze jeugd wat meer „openheid” wenst, meer betrokken wil worden in de prediking des Woords, een gesprek wil voeren over de geestelijke dingen. Niet dus voorop gesteld om „kritiek te spuien”, neen, maar om elkander te leren vinden in de vreze Gods. Zulk een gesprek behoeft dan niet kritiekloos te zijn, maar de boventoon van zulk een gesprek zal dan zijn: onze verhouding tot de levende God. „Mijn ziel doorziet gij uw lot,”

hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God?" Alleen daaruit kan voortkomen het gesprek over onze verhouding tot de naaste en dan verliezen wij ons niet in het modewoord van onze tijd, n.l. „seks" etc., maar „dat door onze godzalige wandel onze naasten ook voor Christus gewonnen worden". M. Baan

Voor de jeugd

Beste jongelui,

Jullie herinneren je nog wel uit ons vorig schrijven, dat er een gesprek was tussen twee vriendinnen over de vraag of alle mensen zalig worden, ja dan neen. Althans, de één stelde dat de Heere Jezus voor alle mensen gestorven was, en de ander voelde aan, zonder dit nu precies onder woorden te kunnen brengen, dat dit toch niet waar kon zijn. Hoe zit dat nu?

Ik kan mij zulk een gesprek tussen twee meisjes van 14 à 15 jaar heel goed voorstellen. Waarschijnlijk komen beiden uit een verschillend milieu. Ieder brengt dan zo van huis uit zijn eigen gedachten mee. De één is ruimer van opvatting dan de ander. De één kan zijn gedachten weer beter onder woorden brengen dan de ander. Tenslotte loopt het vast. Men komt er niet uit. Overtuigen kan men elkander niet. Gelukkig als er dan nog een derde is, die in dit geval een bijbels antwoord kan geven.

Onze meisjes hebben met hun gesprek heel wat overhoop gehaald. Veel meer dan ze zichzelf wellicht bewust zullen zijn. Want dit zijn zaken waar de gehele mensheid bij betrokken is. Zij zijn daarom niet de enigen, die over deze dingen hebben gesproken.

Het gaat over „alle mensen". Er worden in de brief genoemd: heidenen, roomsen en zondaren.

Wat zegt de Bijbel daar nu van? De Bijbel zegt, dat alle mensen verloren liggen. God heeft van de hemel nedergezien of er iemand verstandig was, of er iemand was die goed deed, of er iemand was, die naar God zocht. Maar Hij vond er geen. Niemand! Lees er Romeinen 3 maar eens op na. Als je daar goed over denkt, is dat een verschrikkelijke werkelijkheid. Alle mensen van God afgefallen, alle mensen liggen verloren, niet één uitgezonderd. Over deze dingen wordt menigmaal zo gemakkelijk gesproken. Men gevoelt dan de ernst er niet van aan. Men stelt dit koud, rechtzinnig vast. Punt! Uit!

Als men er echter een indruk van heeft wat het zeggen wil, dat alle mensen verloren liggen, dan is het om van schrik de haren te berge te doen rijzen. Dat dit nu zo is, daar kan niemand God de schuld van geven. Een mens wil dat wel. Hij geeft veel liever God de schuld, dan dat hij zelf zijn schuld aanvaardt. Daarin komt zijn vijandschap tegen God openbaar. Zodra er liefde in het hart tegenover God komt, dan houden de beschuldigingen aan het adres van God op. Dan gaat men er iets van beleven wat David zeide:

Ik heb gedaan, dat kwaad was in Uw oog;
Dies ben ik Heer' Uw gramschap dubbel waardig;
'k Erken mijn schuld, die U tot straf bewoog;
Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.

Want we zijn door vrij- en moedwillige ongehoorzaamheid van God afgefallen. Ontdekking door de Heilige Geest leer dat we niet willen wat God wil, ook al denken we soms dat wij wel gewillig zijn. Doch het tegendeel is waar. Wij willen niet wat God wil, als het er op aan komt. Ga dit maar na in je eigen leven. O zeker, we willen nog wel wat godsdienstig zijn, maar dan zo op onze eigen manier. Eigenwillige godsdienst wordt dat genoemd. Maar daar kunnen we God niet mee behagen. Als nu alle mensen verloren liggen, worden dan alle mensen niet zalig? De Heere Jezus is toch voor alle mensen gestorven? Dat is dan de vraag waar het altijd nog om gaat. Velen zouden dat wel willen. Men heeft dat ook wel geleerd en men leert dat nog. Degenen, die dat leren, zijn voorstanders van de leer der alverzoening. Doch dat is een vleselijke leer, een

leer, die de mens graag wil. Dan kan hij net doen wat hij wil. Hij wordt immers toch zalig? Doch deze vleselijke leer, die miljoenen aanhangen, is een vreselijke leer. Want ze is niet uit God, maar uit de duivel, die de mensen maar graag gerust stelt. Ze gaan dan gerust in de gedachte heen, dat alle mensen zalig worden. God zal wel niemand doen verloren gaan. Dat is te wreed, te hard gedacht van God. Dat God ook rechtvaardig is en heilig en dat Hij de zonden straffen moet, dat komt in hun gedachten niet op. Als men daar toch over spreekt, dan zegt men: Nou, de Heere Jezus is toch voor alle mensen gestorven, dan behoef ik toch niet meer het oordeel te dragen. Laat je met dergelijke goedkope redenering nooit gerust stellen. Want het is bedrog, omdat de Bijbel het anders leert. Het is ook niet zo, dat alle mensen kunnen zalig worden als ze maar willen. Zo wordt het ook geleerd en velen zijn er, die dat ook geloven. Dit heeft ook nog een schijn van waarheid. Maar hier schuilt een adder onder het gras, waar onze jonge mensen toch wel op bedacht moeten zijn. Want hier wordt de mogelijkheid van zalig worden verlegd naar de wil van de mens. Zodat als de mens dan zalig wordt, dan heeft hij dit aan zichzelf te danken. Hij heeft immers gewild? Een ander wilde niet. Nu, dat moet hij dan zelf weten. Als hij dan verloren wil gaan dan is dit zijn eigen schuld. Hij wilde niet. Ik wilde wel. Ik ben dan toch een beetje beter. De mens krijgt dan uiteindelijk in het stuk van zalig worden zelf de eer.

Nu is het wel waar, dat als een mens verloren gaat, het zijn eigen schuld is. Want hij heeft niet gewild, dat God Koning over hem zou zijn. Dat staat letterlijk in de Bijbel.

Maar het is ook waar, dat als een mens zalig wordt, dan geschiedt dit niet omdat de mens het gewild heeft, maar omdat God het gewild heeft. Er staat in de Bijbel: Het is niet desgenen, die wil, noch desgenen, die loopt, maar des ontfermenden Gods. En Hij ontfermt Zich die Hij wil en Hij verhardt die Hij wil. De voorwerpen van Gods ontferming zijn de uitverkorenen, die van zichzelf ook niet willen. Daar komen zij wel achter. Maar ze worden door Gods Geest zodanig bewerkt, dat zij die niet wilden, nu metterdaad gaan willen. Want het is God, Die in hen werkt beide het willen en het werken naar Zijn welbehagen.

Voor diegenen nu is de Heere Jezus gestorven. Die komen ook allen tot het geloof in Hem en die worden zeker zalig.

Maar is de Heere Jezus dan niet voor alle mensen gestorven? Neen, niet voor alle mensen hoofd voor hoofd. Want er gaan er velen verloren. Dat leert de Bijbel duidelijk. Was de Heere Jezus nu voor alle mensen gestorven, dan zou Hij voor velen tevergeefs geleden hebben en gestorven zijn.

Hij is wel voor alle „soorten" mensen gestorven. En dan houd ik mij maar aan de volgorde van mijn vraagster: Heidenen, roomsen en zondaren. Ik mag hen zeggen, dat zij allemaal zalig kunnen worden. Want ze kunnen allemaal uitverkoren zijn. Dat laatste weet ik echter niet. Ik weet niet wie God uitverkoren heeft en wie niet. Dat zijn verborgen dingen, die de Heere voor Zichzelf houdt. Ik ben aan de geopenbaarde waarheid gebonden. En dan leert mij Gods Woord en ook jullie allemaal, dat wie de Heere vroeg zoeken, die zullen Hem vinden. En dat is zeker waar. Als je de Heere zoekt, dan mag je Hem daar nog op wijzen ook, en Hem zeggen, dat Hij dit Zelf gezegd heeft.

Ik zou zeggen, jongelui, maakt het de Heere maar heilig lastig met je zoeken. En je zult ervaren dat wie zoekt, die vindt; en: wie bidt, die ontvangt; en: wie klopt, die zal worden opengedaan.

God is geen man dat Hij liegen zou. Noch eens mensen kind, dat Hem iets berouwen zou. Hij zal nooit herroepen wat Hij eenmaal heeft gesproken. Wat uit Zijn lippen ging, blijft vast en onverbroken.

Ik ga jullie nu weer groeten. Tot de volgende keer D.V. Hoor ik intussen nog eens iets van deze of gene?

Uw aller vriend

Ds. H. C. v.d. Ent

Kerkelijke berichten

MIDDELHARNIS-OUDDORP

Uitgaande van de Chr. Geref. Kerk te Middelharnis zullen in de maanden juli en augustus diensten worden gehouden te Ouddorp ten behoeve van de aldaar vertoevende vakantie-gangers.

De eerste dienst zal D.V. gehouden worden op zondag 6 juli a.s. in de Geref. Kerk te Ouddorp, Weststraat. Deze zal aanvangen des namiddags om drie uur en daarin zal voorgaan Ds. P. Roos van Middelharnis.

Ds. C.-SMITS

Het adres van Ds. C. Smits is thans: Rev. C. Smits, 178 Madison Ave, Clifton 07011, New Jersey, U.S.A. Het is nog niet bekend wanneer hij in Clifton zal worden bevestigd en daar zijn intrede zal doen.

Tot onze diepe droefheid nam de Heere, voor ons nog onverwacht, uit ons midden weg, mijn innig geliefde man, onze zorgzame vader en opa

ELTJO TEN CATE
echtgenoot van G. Petersen

Op de leeftijd van 50 jaar.

„Uw volk is mijn volk, en uw God mijn God".
Ruth 1 : 16b

G. TEN CATE-PETERSEN
I. PETERSEN-TEN CATE
A. PETERSEN
ANNEKE
FOKKELIEN
EN KLEINKINDEREN
ALINE EN ELTJO

Harderwijk, 24 juni 1969
Van Hall-laan 17

De begrafenis heeft inmiddels plaats gevonden.

SCHOLENGEMEENSCHAP „DE DRIESTAR" GOUDA

Gevraagd wegens uitbreiding in het mavo-ivo-internaat, waarin scholieren van 12-15 jaar, waaronder schipperskinderen, zijn gehuisvest:

DRIE LEIDSTERS

Het bezit van of studeren voor het diploma Kinderbescherming strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties aan het bestuur, p/a Mr. J. de Heer, Krugerlaan 78, Gouda.

SCHOLENGEMEENSCHAP „DE DRIESTAR" GOUDA

Gevraagd in het jongensinternaat

HULP IN DE HUISHOUDING

intern of extern naar keuze.

Sollicitaties aan het bestuur, p/a Mr. J. de Heer, Krugerlaan 78, Gouda.

Lees deze boeken

W. Teellinck, SOLILOQUIUM, in hedendaags Nederlands herschreven door Ds. J. v.d. Haar. Prijs f 6,50 en 4 pct. BTW.

W. Teellinck, Timotheüs, in hedendaags Nederlands herschreven door Ds. J. v.d. Haar. Prijs f 6,50 en 4 pct. BTW.

Hugo Binning, ETTELIJKE GRONDEN VAN DE CHRISTELIJKE RELIGIE. Prijs f 25,50 (inklusief BTW).

Verkrijgbaar bij de

**Stichting
Protestantse Periodieke Pers
(SPPP)**

Amstelkade 26, Uithoorn, of bij uw boekhandel.

BINNENKORT VERSCHIJNT

Calvijs verklaring op het boek der Psalmen, 2 delen, 1890 blz., gebonden in zwaar kunstleer. Prijs slechts f 49,50 bij voorintekening. Na 1 dec. f 57,50. U kunt deze boeken bestellen bij:

Theologische boekhandel - Uitgeverij

W. A. DE GROOT

Postbus 1

Goudriaan